

Kwestia narodowa może być rozwiązana tylko w związku z rewolucją proletariacką i na gruncie tej rewolucji

(J. Stalin)

Dary dla J. Stalina od ludności Francji

Wyd. A

Cena wraz z Dodatkiem 10 zł

Gazeta Krakowska

Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Rok I. Kraków, sobota 17 grudnia 1949 r. Nr. 303

PARYŻ. Ludność Francji przesyła w dalszym ciągu dary urodzinowe dla Józefa Stalina. Młodzi in. wdowa po poście rewolucyjnym Jean Richard Bloch przesyła rękopis artykułu męża, sławiący pokojową politykę Związku Radzieckiego. Artykuł ten został skonfiskowany w „CE SOIR” w sierpniu 1939 r.

Matka bohatera ruchu oporu Jacques Decourt przesyła lańcuszek, który syn jej nosił w dniu rozstrzelania przez hitlerowców.

Weterani powstania floty czarnomorskiej przesyłają tablicę z brązu, pochodzącą z krążownika „FRANCJA”, którego załoga nie chciała walczyć przeciwko młodej Republice Radzieckiej.

WIELKOŚĆ genialnego teoretyka marksizmu ujawnił JÓZEF STALIN w całej pełni już przed 37 laty w pracy swej pt. „MARKSIZM A KWESTIA NARODOWA”, która powstała częściowo w murach Krakowa w okresie wyjazdów STALINA na narady do LENINA pod koniec 1912 r. Praca ta spotkała się z nader wysoką oceną LENINA i stanowiła wówczas najpoważniejsze wystąpienie Partii Bolszewików w kwestii narodowej na forum międzynarodowym.

„KRÓTKI ŻYCIORYS JÓZEF STALINA”, wydany przez Instytut Marksa-Engelsa-Lenina, taką daje ocenę wspomnianej pracy:

„Była to teoria i deklaracja programowa bolszewizmu w kwestii narodowej. Wyrzuciła i zdecydowanie przeciwstawiona została w tej pracy dwie metody, dwa programy, dwa światopoglądy w kwestii narodowej — II Międzynarodówka i leninizm.

Stalin wraz z Leninem rozgromił oportunistyczne poglądy i dogmaty w kwestii narodowej.

WIELKIEMU TEORETYKOWI i szermierzowi wyzwolenia ujarzmionych narodów przypadło w udziale wielkie zadanie i — zaszczyt — wielkie szczęście bezpośredniej realizacji idei, o które z takim talentem i oddaniem walczył. Po Rewolucji Październikowej, od pierwszych dni istnienia władzy radzieckiej do 1923 r. piastuje JÓZEF STALIN stanowisko Komisarza Ludowego dla spraw narodowościowych i kieruje całą działalnością Partii i Rządu Radzieckiego w dziedzinie rozwiązywania kwestii narodowej w Związku Radzieckim. Robotnicy i chłopcy dawnych kolonii carskich, kierowani przez LENINA i STALINA, poczęli tworzyć republikę radzieckie. Można stwierdzić, że nie ma faktycznie takiej radzieckiej republiki, w organizowaniu której JÓZEF STALIN nie wzięłby aktywnego i kierowniczego udziału — a później nie pielęgnowałby troskliwie jej rozwoju i rozkwitu.

30 grudnia 1922 r. na wniosek LENINA i STALINA i Wszechzwiązkowy Zjazd Rad powziął historyczne postanowienie o dobrowolnym zjednoczeniu państwowych narodów radzieckich — w Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich. Było to największym triumfem leninowsko-stalinowskiej polityki narodowościowej. Związek Radziecki stworzony został na niezachwianym fundamencie zaufania gniebnych poprzednio przez carat narodów do wielkiego narodu rosyjskiego, który dał największy wkład w dzieło wspólnego wyzwolenia, na trwałe podstawie przyjaźni narodów radzieckich.

TYM, CO DAŁA REWOLUCJA proletariacka i kierowana w następnych dziesięcioleciach przez JÓZEF STALINA polityka Partii i władzy radzieckiej — uciskany i eksploatowany przez carat narodom, o tym mówią przykładowo i w skrócie następujące dane:

W 1913 r. na Ukrainie wydano 170 książek (tytułów) w języku ukraińskim, w 1939 r. — 1895 tytułów książkowych i to w dziesięciokrotnie większych nakładach. W 1913 r. wydawano tu 172 czasopisma, w 1939 r. — ponad 2000 dzienników i czasopism. W 1913 r. istniało na Ukrainie 26 instytucji naukowych, w 1946 r. — 236 zakładów i instytutów naukowo-badawczych, kierowanych przez nieistniejącą dawniej Akademię Nauk USRR. Liczba szkół średnich wzrosła w tym okresie 24-krotnie itd. itp.

W Uzbekkiej SRR globalna produkcja przemysłowa w r. 1940 w porównaniu z okresem przedrewolucyjnym wzrosła o 700 proc., w tym produkcja przemysłu obróbki metali pod koniec 2 pięcioletnia wzrosła 60-krotnie! La'a wojny i powojennego 5-letniego planu przyniosły dalszy skok naprzód w dziedzinie produkcji przemysłowej. Wspaniale rozwija się również rolnictwo uzbekie. Urodzaj bawełny z 516 tys. ton w 1913 r. wzrósł do 1,6 miliona ton w 1939 r. Przeliczne urodzaje zwiększyły się z 7,2 q do 17,0 q w 1939 r. Dziś i te liczby zostały poważnie przekroczone. — Przed rewolucją liczył Uzbekistan zaledwie 2,5 proc. piśmiennych, według zaś powszechnego spisu w ZSRR z stycznia 1939 r. liczba Uzbeków umiejących czytać i pisać wzrosła: wśród mężczyzn do 73,6 proc. i wśród kobiet do 61,6 proc. ogółu ludności. W 1946/47 r. posiadał Uzbekistan Akademię Nauk i 36 wyższych zakładów naukowych.

Analogiczne, często bardziej jeszcze wymowne dane podać można i z innych republik radzieckich

KIEROWANEJ PRZEZ JÓZEF STALINA tak pojętej praktycznej realizacji wielkich i twórczych idei marksizmu w kwestii narodowej, której uwlecczeniem była misja wyzwolenia bohaterów Armii Radzieckiej i jest dziś zasadniczą i konsekwentną do końca polityką Rządu Radzieckiego na forum międzynarodowym — towarzyszy dalsza jego praca w zakresie teorii.

Rozdział VI genialnego dzieła STALINA pt. „O PODSTAWACH LENINIZMU”, poświęcony „Kwestii narodowej” i wybrzmiał klasą robotniczą całego świata w zwarty, przejrzysty i wyzerujący zarazem orzeł ideologiczny w tak doniosłej sprawie, jaka jest w erze imperializmu i rewolucji proletariackich sprawa narodowa.

Argumentacja stalinowska młodzi dosłownie obłudne teorią oportunistów i reformistów w tej dziedzinie, STALIN wykazuje, że leninizm sprowadził kwestię narodową z wyżyn górnolotnych deklaracji na ziemię, gdy oświadczył, że deklaracje o „równości narodów” nie poparte przez partię proletariacką bezpośrednią pomocą dla ludów uciskanych w ich walce wyzwoleniowej, są jedynie czczyimi i obłudnymi deklaracjami. Wykazuje, że tym samym

„...kwestia narodów uciskanych stała się kwestią poparcia, pomocy, rzeczywistej i stałej pomocy dla narodów uciskanych w ich walce przeciw imperializmowi o rzeczywistą równość narodów, o ich samodzielną istnienie państwowe.”

W SPOSÓB NIEODPARTY dowodzi STALIN, że „kwestia narodowa może być rozwiązana tylko w związku z rewolucją proletariacką i na gruncie tej rewolucji” i że „droga zwycięstwa rewolucji na Zachodzie prowadzi poprzez sojuszy rewolucyjny z ruchem wyzwoleniowym kolonii i krajów zależnych przeciw imperializmowi”. I stąd w konkluzji wniosek: „Kwestia narodowa jest częścią ogólnego zadania rewolucji proletariackiej, częścią zagadnienia dyktatury proletariatu”.

Rozwój sytuacji międzynarodowej po drugiej wojnie światowej — bandycka ekspansja imperialistyczna monopolistów z Wallstreet, cyniczna rola agencji reformistycznej imperializmu, podnoszenie się fal walc rewolucyjnych narodów ujarzmionych, uciskanych i kolonialnych, walk uwolnionych historycznym zwycięstwem narodu chińskiego pod przewodnictwem Komunistycznej Partii Ch'n, wyzwolenie i niezachwiane postępy budownictwa socjalizmu w naszym kraju i bratnich państwach demokracji ludowej — wszystko to oznacza potwierdzenie słuszności genialnych teorii stalinowskich. I nieścisłe im dalszy pochód triumfalny dla dobra i szczęścia ludzkości.

— W naszej nauce i pracy Twój życiorys

bedzie dla nas drogowskazem jak mamy żyć, pracować i walczyć —

Uroczysta akademія młodzieży polskiej z okazji 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Józefa Stalina

WARSZAWA. W dniu 15 bm. zakończona została gwiazdzista sztafeta młodzieży, zorganizowana przez Związek Młodzieży Polskiej w oparciu o Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina.

W dniu tym ze wszystkich województw Polski do Warszawy przybyły delegacje młodzieży niosące dary i meldunki o wykonanych zobowiązaniach, którymi młodzież polska uczciła wielką rocznicę.

W godzinach wieczornych w auli Politechniki Warszawskiej odbyła się uroczysta akademія, na której przedstawiciele młodzieży polskiej uchwalili wysła-

nie listu z życzeniami do Generalissimusa Stalina.

Oczy zebranych przykuwa umieszczony nad stołem prezydiatnym olbrzymich rozmiarów

portret Wielkiego Stalina. Obok portretu transparent głosił zobowiązanie młodzieży polskiej:

„W nauce naszej i pracy Twój życiorys, Wodzu będzie zawsze dla nas drogowskazem, jak mamy żyć, pracować i walczyć”.

W rogach auli widnieją umieszczone emblematy ZMP i Komsomolu. Na sali nie brak żadnej z organizacji młodzieżowych. Są członkowie ZMP, kadeci, junacy „SP”, harcerze, jest młodzież w barwnych strojach regionalnych oraz licznie przybyła młodzież niezorganizowana.

Gdy na salę wchodzi członek Rady Państwa Franciszek Józwiak w towarzystwie wicepremiera Rządu RP Antoniego Korczyńskiego rozlegają się owacyjne oklaski.

Zywiołowy entuzjazm wywołuje przybycie na akademię

ministra Obrony Narodowej Marszałka Polski — Konstantego Rokossowskiego, któremu towarzyszy I wiceminister Obrony Narodowej generał Edward Ochab. Młodzież powstaje z miejsc skandując imię wielkiego syna ludu Warszawy

Burza owacji powitany został przybyły następnie ambasador ZSRR Wiktor Lebediew. Padają okrzyki na cześć wodza międzynarodowego obozu pokoju Józefa Stalina, na cześć przodującej partii bolszewików WKP(b). Zebrani skandują słowo-symbol: „STA-LIN, STA-LIN!”.

Odegranem hymnów polskie i radzieckie rozpoczęto akademię.

Tymczasem na salę wśród owacyjnych oklasków wkracza sztafeta niosąca meldunki od młodzieży ze wszystkich województw. W imieniu sztafety wita zebranych górnik, młodzieżowy przodownik pracy z kopalni „PREZYDENT” Lucjan Ratajczak. Przedstawiciele poszczególnych województw składają następnie na ręce prezydium meldunki o wykonaniu zobowiązań podjętych dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Stalina.

Na trybunie wchodzi zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR gen E. Ochab.

Przemówienie jego przerywane było długo niemiłkacymi owacjami na cześć Wielkiego Jubilatą, przodującej idei marksizmu-leninizmu i jej realizatorów — WKP(b). Cała sala z uniesieniem skanduje: STA-LIN, BIE-RUTI STA-LIN! BIE-RUTI (Dokończenie na str. 2)

Symbol naszej czci i miłości

Odjazd pociągu z darami społeczeństwa polskiego dla Generalissimusa Stalina

WARSZAWA. Dnia 16 bm. odszedł z Warszawy pociąg z darami społeczeństwa polskiego dla Generalissimusa Józefa Stalina.

Ludność stolicy udekorowała 11-wagonowy pociąg czerwienią, na której widniały hasła, wyrażające uczucia narodu polskiego dla genialnego Wodza mas pracujących świata. „Niech żyje Wódz i nauczyciel mas pracujących świata — Józef Stalin!”, „Niech żyje Józef Stalin — Wielki Przyjaciel Polski!”, „Niech żyje Wódz światowego obozu pokoju, demokracji i socjalizmu — Wielki Stalin!” — głosiły hasła.

Parowóz ozdobiony był wielkim portretem Stalina pędzla znanego malarza polskiego Kościelnika.

Na Dworcu Gdańskim tłumnie zebrały się delegacje wszystkich zakładów pracy Warszawy. Raz po raz rozlegały się okrzyki:

„Niech żyje Wielki Stalin!”, „Niech żyje Prezydent Bierut!”.

„Pociąg z darami polskich robotników, chłopów i inteligentów jest symbolem naszej głębokiej czci i miłości dla Wielkiego Stalina. Dla tego, którego imię jest nierozdzielnie zwią-

zane z naszą wolnością. Dla tego, który przewodzi obozowi postępu, pokoju i socjalizmu. Dla tego, którego imię wyraża triumf socjalizmu” — powiedział wśród burzy oklasków zebranych wiceprzewodniczący Centralnej Rady Zw. Zaw. — tow. Burski.

Dary, wykonane z ogromną precyzją są dziełami pracy rąk robotników, chłopów i artystów polskich, są wynikiem nowej myśli i twórczej pracy naszego społeczeństwa, które swoim wysiłkiem wzmacnia obóz pokoju i postępu, paraliżuje zam-

— Twoje życie i Twoje dzieło będą dla nas zawsze wzorem

List młodzieży polskiej do Generalissimusa Stalina

UKOCHANY NASZ NAUCZYCIELU! Przyjacielu naszej wolnej młodości!

PRZYWIDŁA NAS do naszej stolicy ogólnokrajowa sztafeta, zorganizowana przez młodzież polską dla uczczenia 70-lecia Twoich urodzin.

Biegła sztafeta od polskiego morza, którego wody poświęcone są największą ofiarą — ofiarą krwi walczącego o jego wolność radzieckiego i polskiego żołnierza

Biegła sztafeta od ziemi śląskiej, gdzie setki tysięcy robotników tworzą przyszłość, która Ty nam przybliżyłeś!

Biegła sztafeta od granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej, która dzięki wywalczeniowej Armii Radzieckiej i Twojej dalekowszereżnej myśli politycznej, stała się napowrót granicą Polski, stała się granicą pokoju.

Biegła sztafeta przez nasze wsie, gdzie chłopcy Polski, raz na zawsze zrzuciwszy obszarne jarzmo, uczą się budować wieś wclną od wyzysku, wieś dobrobytu i sprawiedliwości, taką jak Ty wskazujesz.

JAK POLSKA DŁUGA I SZEROKA, w miastach, wsiach i miasteczkach, w hutach, kopalniach i fabrykach, w uniwersytetach i szkołach odbyło się 24.219 zebrań, w których wzięło udział ponad 2.100.000 młodzieży, wyrażając swe uczucie miłości i przywiązania do Ciebie, do Twojego dzieła i przyjmując zobowiązania dla uczczenia Twoich urodzin.

Nie jest przypadkiem, że życzenia dla Ciebie od polskiej młodzieży brzmią jak meldunki bojowe. Ty nas uczysz, że prawdziwe ludzkie życie — to walka o to, by słowo „CZŁOWIEK” zawsze i wszędzie brzmiało dumnie, walka o nowy, socjalistyczny ustroj społeczny.

J Y WSKAZUJESZ, że nowe, radosne życie, po wyzwoleniu z jarzma wyzyskiwaczy, możemy stworzyć jedynie własną, uprzejmą, twórczą pracę

Podjęte dla uczczenia Twoich urodzin zobowiązania produkcyjne naszej robotniczej i chłopskiej młodzieży dadzą naszemu krajowi dodatkowo ponad plan produkcji wartości ponad 400.000.000 złotych.

W ten sposób przez coraz wydajniejszą i coraz lepszą pracę naszą robotniczą i chłopską młodzież zernala się z klasa robotnicza; całym ludem pracującym w wielkiej bitwie o zbudowanie podstaw socjalizmu w naszym kraju.

(Dokończenie na str. 2)

Etatowi urzędnicy dyplomatyczni

kierowali szeroką siecią

francuskiego wywiadu w Polsce

Pierwszy dzień procesu szpiegów we Wrocławiu

WROCLAW. Pierwszy dzień procesu agentów wywiadu francuskiego przed Rejonowym Sądem Wojskowym we Wrocławiu, wypełniły zeznania oskarżonego Bazylego Bukisowa, który ujawnił machinacje szerokiej sieci wywiadu francuskiego w Polsce, kierowanego przez etatowych urzędników francuskiej służby dyplomatycznej i konsularnej.

Ujawnione zostały powiązania wywiadów brytyjskiego i francuskiego na terenie Polski. Stwierdzono też, że dla lepszego maskowania się, zastępcy attaché wojskowego ambasady francuskiej w Warszawie używał w stosunkach ze swymi agentami szpiegowskimi fałszywego nazwiska.

Na sali sądowej

obecny jest oficjalny obserwator z ramienia rządu Republiki Francuskiej, i sekretarz Ambasady francuskiej w Warszawie, p. Raymond-Laporte. Rozprawie przysłuchują się również warszawski korespondent oficjalnej francuskiej agencji prasowej (Agence France Presse) p. Pierre Marschall, specjalny wysłannik paryskiego dziennika „CE SOIR”, p. Francis Cremeux, warszawski korespondent brytyjskiej agencji Reutersa p. Vincent Bulst oraz warszawski korespondent dziennika „NEW YORK TIMES” p. Edward Morrow.

W toku ustalania personali, dwaj oskarżeni obywatele francuscy, Józef Feldelsen i Albert Hoffmann proszą o

sk. Bazyli Bukisow, który przyznał się do winy i w obszernych wyjaśnieniach nawiązał do działalności szpiegowskiej. Bukisow nawiązał kontakt z wywiadem francuskim w maju 1948 roku, kiedy to starał się w konsulkę francuską w Krakowie o dokumenty, które umożliwiłyby mu wyjazd do Francji. — Konsul francuski Henri Leautier kazał mu się zgłosić w tej

sk. Bazyli Bukisow,

który przyznał się do winy i w obszernych wyjaśnieniach nawiązał do działalności szpiegowskiej. Bukisow nawiązał kontakt z wywiadem francuskim w maju 1948 roku, kiedy to starał się w konsulkę francuską w Krakowie o dokumenty, które umożliwiłyby mu wyjazd do Francji. — Konsul francuski Henri Leautier kazał mu się zgłosić w tej

List młodzieży polskiej de Generalissimusa Stalina

(Dokończenie ze str. 1)

TY WSKAZUJESZ, że doniosłym zadaniem w budowie socjalizmu jest masowy marsz rewolucyjnej młodzieży po zdobyciu wiedzy.

Dla uczczenia Twoich urodzin młodzież wielu szkół postanowiła dążyć do zlikwidowania wszystkich stopni niedostatecznych, wydać walkę spóźnieniom i opuszczaniu lekcji, zorganizować zespoły pomocy koleżeńskiej w nauce i kółka samokształceniowe.

Studenci Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu wezwali całą młodzież studencką do nauki języka rosyjskiego, aby lepiej móc korzystać z dorobku socjalistycznej nauki radzieckiej. Pracująca młodzież robotnicza i chłopska przyjmuje postanowienia, aby uczyć się w toku pracy produkcyjnej, stale podnosić swój poziom kulturalny i fachowy.

TY WSKAZUJESZ, że w walce i pracy rewolucyjnej największym niebezpieczeństwem jest samouspokojenie i bez troska, lekceważenie trudności i niedostrzeżenie wroga klasowego.

Zapewniamy Cię, że będziemy ze wszystkich sił te braki i niedociągnięcia w naszej pracy usuwać. Będziemy stale wzmacniać bojową gotowość naszej młodzieży w walce z wrogiem klasowym.

TY WSKAZUJESZ, że dobre, wyszkolone i głęboko ideowe kadry decydują o wszystkim. W naszych szeregach rosną i wychowują się nowe kadry rewolucyjnych bojowników. Chcemy być wliwym pomocnikiem naszej klasy robotniczej i pracujących chłopów. Chcemy być niezawodną młodą zmianą, która dalej poprowadzi dzieło socjalizmu.

Dlatego będziemy wciąż zaoferować bojową jedność naszych szeregów, wzmacniać naszą przodującą rewolucyjną organizację — Związek Młodzieży Polskiej. Pod przewodnictwem ZMP będziemy niestrudzenie budować szeroki front naszej młodzieży w walce o pokój i w pracy dla ojczyzny. W oparciu o Twoją naukę będziemy stale wzmacniać socjalistyczne wychowanie całego młodego pokolenia.

NA PRZYKŁADZIE TWEGO ŻYCIA i działalności uczyć się będziemy rewolucyjnego hartu i męstwa, nieustraszonności w walce z wrogiem klasowym, umiłowania ludu pracującego, bezgranicznego oddania dla sprawy wolności i szczęścia mas pracujących, dla rozwoju naszej ojczyzny i postępu ogólnoludzkiego.

Ucząc się na doświadczeniu WKP(b) i bohaterkiej młodzieży radzieckiej, tej leninowsko-stalinowskiej Komsomolu, będziemy maszerować stale naprzód, po rewolucyjnej drodze socjalizmu.

Będziemy wychowywać naszą młodzież w duchu solidarności z wszystkimi siłami postępu i pokoju na świecie. Wierzymy niezachwianie, że praca nasza pomaga naszym walczyć w górach Hiszpanii i Grecji, w lasach półwyspu Małajskiego, w miastach i wioskach Europy zachodniej i Ameryki, Afryki i Australii.

JESTEŚMY PEWNI ZWYCIĘSTWA obozu pokoju i postępu, ponieważ przewodziś temu obozowi Ty, Towarzyszu Stalin, genialny Nauczycielu i wielki Wodzu mas pracujących wszystkich narodów.

W przeddzień Twojego siedemdziesięciolecia, przesyłamy Tobie i narodom Związku Radzieckiego z głębi naszych serc pływające życzenia szczęścia i pomyślności.

Składamy Ci zarazem uroczyste ślubowanie, że Twoje dzieło i Twoje życie będą dla nas wzorem i przykładem, jak należy pracować i walczyć o szczęście naszego narodu, o zwycięstwo mas pracujących całego świata, o wielką sprawę pokoju i socjalizmu.

sprawie do swego biura i tam zapoznał go z wojskowym francuskim, który przedstawił się jako major Mercier. Konsul Leautier i major Mercier wypytywali Bukisowa szczegółowo o jego przeszłość i uwarunkowali wydanie potrzebnych na wyjazd dokumentów od zgody na współpracę z wywiadem francuskim na terenie Polski.

Ze szczególnym uwzględnieniem charakteru przechodzących transportów,

Bukisow dostarczył żądanych informacji,

które przekazane zostały za pośrednictwem Konsulatu francuskiego w Krakowie do Ambasady Republiki Francuskiej w Warszawie. Oskarżonemu wyplacono wówczas pierwsze wynagrodzenie za usługi wywiadowcze. Oskarżony podaje, że następnie został skontaktowany z ówczesnym wicekonsulem francuskim w Krakowie p. Aymer de Brossin de Mere.

PRZEWODNICZĄCY: Jakle stanowisko zajmował de Mere w organizacji wywiadu francuskiego w Polsce?

OSKARŻONY: Dowiedziałem się później, że był on główną osobistością w wywiadzie. Spotykałem się z nim bardzo często. Za każdym razem dawał mi on szczegółowe instrukcje odnośnie wykonania zleconych mi zadań wywiadowczych.

Bukisow zeznaje dalej, że z polecenia de Mere wyjeżdżał często w teren, gdzie

sporządzał plany

oraz zbierał dane dotyczące obiektów wojskowych — przeznaczone lotnisk i koszar. Potrzebne informacje zdobywał m. in. w rozmowach z przygodnie poznanymi ludźmi oraz od swych znajomych.

Bukisow na polecenie swych zwierzchników wyjeżdżał w teren z kompasem oraz przyrządami potrzebnymi dla sporządzania szkiców obiektów wojskowych.

„Z każdego wyjazdu przywoziłem informacje — powiedział oskarżony. — De Mere poucał mnie, jak sporządzać plany i dokonywać obserwacji, uczył mnie rozpoznawania poszczególnych typów samolotów na lotniskach, demonstrując mi u siebie odpowiednie modele samolotów wojskowych, jak również rysunki dystynkcji wojskowych, używanych w Wojsku Polskim. De Mere kazał mi również werбовать nowych agentów do swej sieci szpiegowskiej”.

Oskarżony podkreśla, że konsul francuski w Krakowie, Leautier

był doskonale poinformowany

o jego szpiegowskiej działalności, gdyż rozmowy między Bukisowem a de Mere oraz przekazywanie materiałów odbywało się bardzo często w obecności konsula.

We wrześniu 1948 r. de Mere wyjechał do Wrocławia, gdzie zastępował konsula Guy Monge. Kazał on Bukisowowi udać się do Warszawy i zameldować się tam u majora Mercier w ambasadzie francuskiej w Warszawie. Bukisow poprosił sekretarkę o skontaktowanie go z majorem Mercier. Sekretarka wprowadziła go do wicekonsula Boite, który badał szczegółowo życiorys Bukisowa.

Na pytanie przewodniczącego ośk. Bukisow zeznaje, że od wicekonsula Boite, który był

w kontrwywiadzie francuskim,

otrzymał polecenie obserwowa-

cuskiego we Wrocławiu, gdzie oskarżonego zatrudniono pozornie jako portiera. Na polecenie Boite, Bukisow miał też dostarczać danych dotyczących polskiej służby bezpieczeństwa. Konsul francuski we Wrocławiu Guy Monge wiedział dobrze o tym, jaki jest prawdziwy charakter Bukisowa i że zajęcie portiera jest jedynie pokrywką jego prawdziwej działalności.

PRZEWODNICZĄCY: Czy wicekonsul Boite kazał oskarżonemu śledzić wszystkich urzędników konsulatu we Wrocławiu?

BUKISOW: Tak jest — wszystkich, z wyjątkiem sekretarki konsulatu Yvonne Bassaler.

Oskarżony Bukisow stwierdził, że ponieważ jego praca portiera nie usprawiedliwiała częstych podróży po Dolnym Śląsku, Mercier zaprowadził go do „urzędu poszukiwania majątku francuskiego” na Dolnym Śląsku, gdzie niejaki Chevalier wystawił mu fałszywe papiery.

PRZEWODNICZĄCY: Ilu agentów zwerbował oskarżony podczas swych podróży?

BUKISOW: Zwerbowałem trzech ludzi, w tym mego kolegę z Francji, niejakiego Mańkowskiego.

PRZEWODNICZĄCY: Jakiego rodzaju kontakty szpiegowskie utrzymywał oskarżony pracując jako portier w Konsulacie we Wrocławiu?

OSKARŻONY: Zetknąłem się z ośk. Hildem, którego przedstawił mi de Mere Kazano mi przekazywać de Mere korespondencje od inżyniera Hilda. Kontaktowałem się również z oskarżoną Bassaler. Dowiedziałem się, że od lat pracuje dla wywiadu francuskiego. Od niej też dowiedziałem się, że urzędniczką konsulat, Maria Kubiśiak również zatrudniona jest w wywiadzie.

PRZEWODNICZĄCY: Czy konsul Monge wiedział, że oskarżony jest w służbie wywiadu francuskiego?

OSKARŻONY: TAK JEST. Zwalniał mnie z pracy dwa razy w tygodniu, abym mógł wyjechać w teren. Materiały szpiegowskie dostarczane przeze mnie, konsul Monge przechowywał w swojej kasie pancernej i przesyłał do ambasady pocztą dyplomatyczną, która odchodziła z Wrocławia co 15 dni. Oprócz moich materiałów, przekazywane także były raporty szpiegowskie Marij Kubiśiak oraz Yvonne Bassaler.

PRZEWODNICZĄCY: Czy oskarżony przekazywał kiedy do Warszawy materiały szpiegowskie ośk. Hild?

OSKARŻONY: Tak jest. Dawał mi on dwa razy korespondencje dla de Mere. Pamiętam, że

był tam szkic i mapka.

Poza tym Hild dostarczył próbkę pewnego metalu. Dowiedziałem się o tym stąd, że de Mere polecił mi najpierw wyszukanie takiej próbki, a kiedy długo nie wykonywałem tego polecenia, de Mere oświadczył mi, że już mu to jest niepotrzebne, ponieważ próbkę taką otrzymał od ośk. Hilda.

Ośk. Bukisow podał również, że de Mere polecił mu rozpracowanie pewnego obiektu fabrycznego oraz lotniska, zaznaczając przy tym, że informacje te potrzebne są wywiadowi brytyjskiemu. De Mere zlecił oskarżonemu zwerbowanie

10 ludzi dla akcji sabotażowej,

która miała być przeprowadzona przez uszkodzenie maszyn oraz urządzeń wentylacyjnych w kopalniach dolnośląskich. — De Mere kazał również oskarżonemu rozsiewać wśród interesantów konsulatu francuskiego we Wrocławiu fałszywe wiadomości.

Oskarżony przyznaje się, że parokrotnie zwracał się do de Mere z prośbą aby dotrzymał swej obietnicy i umożliwił mu wyjazd do Francji. De Mere jednak oświadczał mu za każdym razem, że jeszcze nie nadeszła pora wyjazdu, i że jest on jego najlepszym agentem.

Wojsko Polskie ofiarowuje Generalissimowi Stalinowi gablotę zawierającą zabytkową broń

WARSZAWA. W 70 rocznicę urodzin Wojsko Polskie ofiarowuje Generalissimowi Józefowi Stalinowi gablotę, zawierającą zabytkową broń.

Dar ten jest wyrazem gorących uczuć miłości i hołdu żołnierzy ludowego Wojska Polskiego dla Generalissimusa Józefa Stalina — Wodza światowego obozu pokoju, demokracji i socjalizmu, Wielkiego Przyjaciela Polski.

Dnia 14 grudnia w Muzeum Wojska Polskiego obejrzał gotową do wysyłki gablotę Minister Obrony Narodowej Marszałek Konstanty Rokossowski w towarzystwie i wiceministra Obrony Narodowej gen. bryg. Edwarda Ochaba, Szefa Sztabu Generalnego gen. broni Władysława Korczyca i szefa Głównego Zarządu Polityczno-Wy-

chowawczego gen. bryg. Mieczysława Wągrowskiego.

Dar Wojska Polskiego dla Generalissimusa Józefa Stalina obejrzał również attaché wojskowy ZSRR gen. mjr. A. Orłow.

Podstawa gabloty wykonana jest z brązu. Na niej wznosi się konstrukcja z nierdzewnej stali. Cała konstrukcja opiera się na czterech zębatych kołach i snopach zboża z brązu, symbolizujących sojuszników robotniczo-chłopski. Na kryształowych tafli wygrawerowane są orły. Emblematy górnoego tryzu symbolizują przyjaźń polsko-radziecką. Wewnątrz gabloty na tafli, pokrytej białą skórą, zdobną w motywy ludowe wytłaczane złotem, znajduje się 20 okazów zabytkowej broni palnej, litowej, skalkowej i kapiszonowej.

Gablotę waży około 3 ton. Nad jej wykonaniem pracowało 28 zakładów pracy pod kierunkiem i według pomysłu wybitnych polskich artystów i konstruktorów. Gablotę projektował inż. Jan Boquślowski, konstrukcja oraz montaż wykonane zostały przez robotników Państwowej Fabryki Maszyn „Avia”, wśród których wyróżnili się ślusarze Wach i Klimasara, frezkarz Szczepanik, heblarz Bojczuk, tokarz Panboli i wielu innych.

Odjazd pociągu z darami społeczeństwa polskiego

(Dokończenie ze str. 1)

mysli imperiałistycznych podlegający wojennych.

W imieniu robotników, zorganizowanych w związkach zawodowych — kończy wiceprzewodniczący CRZZ — w imieniu całego społeczeństwa, pracującego, przesyłam wraz z darami najgorętsze uczucia miłości i płomienne życzenia Towarzyszowi Stalinowi.

Długo rozlega się potężny śpiew hymnu proletariackiego — „Międzynarodówki”.

Do Moskwy udał się również robotnicy polscy, którzy pakowali i ładowali dary. Ambicją robotników jest, aby dary dla Józefa Stalina doszły w najlepszym porządku.

Na pociąg, wiozący dary, w Elblągu oczekuje lokomotywa — dar narodu polskiego dla Józefa Stalina. Lokomotywa została wykonana przez załogę Zakładów Przemysłu Metalowego im. Józefa Stalina.

Zobowiązanie załogi „Wolbrom” z okazji rocznicy urodzin Stalina

Nasz korespondent fabryczny tow. Z. BEDNARSKI donosi:

Żałoga Wytwórni nr. 4 „Wolbrom” podjęła wezwania Krakowskich Zakładów Gumowych — zobowiązując się z okazji zbliżającej się rocznicy urodzin Wielkiego Stalina oddać 1000 kg przewodów miedzianych na złom, co przyniesie około 150.000 zł oszczędności.

Niezależnie od tego, przewodnik pracy ob. ST. MACZKA obsługujący walcarkę postanowił podwyższyć wydajność pracy w dniu 20 grudnia o 20 proc., wyzywając do współwzrostu walczerzy innych wytwórni Centralnego Zarządu Przemysłu Gumowego i Tworzyw Sztucznych.

Ob. Maczka za przewodnictwo w pracy uzyskał premie 50.000 zł. Premie uzyskał również inż. A. Przybyło i ob. Szczygiel za skrócenie czasu wulkanizacji transporterów.

„Gazeta Krakowska” Pismo PZPR w Krakowie — Redaguje Komitet Redakcyjny Wydaje RSW „Prasa”, Kraków, W.Ślona 2 Telefonny Red. 556.53, 509.85, 215-63, 598-12. Druk. PKZG, Kraków, Włopolpa 1 M—62146

260% normy dla uczczenia Towarzysza Stalina

— oto zobowiązania przodujących górników kop. „Bierut”

Głęboko pod ziemią, w mrokach chodników, powstała myśl złożenia najpiękniejszego daru urodzinowego wodzowi wszystkich ludzi pracy — Generalissimusiowi Józefowi Stalinowi. Tym darem są lepsze osiągnięcia, lepsze niż dotychczas wyniki pracy. Górnicy kop. „Bierut” w ten sposób chcą okazać swą wdzięczność dla Tow. Stalina — oswojonego Polaki — chcą przyczynić się do wzrostu siły gospodarczej naszego kraju, do wzmocnienia odcinka, jaki zajmujemy w międzynarodowym obozie pokoju, na czele którego stoi Towarzysz Stalin.

Tak tłumaczy w prostych słowach pobudki, którymi kierowali się, podejmując zobowiązania dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina.

Na chodnik LEONA PROKSY przyszedłszy, kiedy on i jego ładawca JAN RYCHŁOWSKI właśnie odpoczywali. Po odstrzeleniu węgla czekali, aż oczyści się z pyłu i czadu powietrze w przodku.

Górnik Leon Froksa powiedział: „Pomyśleliśmy sobie o baj z WŁADYSŁAWEM MARCEŁĄ, który pracuje na tym chodniku na drugiej zmianie, że najpiękniejszym darem, na jaki nas górników stać, jest nasza praca. Dlatego dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina postanowiliśmy wykonać 260% normy, dać więcej węgla niż kiedykolwiek dotąd — obaj daliśmy na chodniku. Zobowiązanie jest poważne — dotąd najwyższy nasz výkon wyniósł 179% normy. No, ale skoro chcemy dzień 21. XII. uczcić czynem, to musi już być czyn wielki. Postanowiliśmy wykorzystać wszelkie środki, aby podnieść naszą wydajność. Zobowiązanie musimy wykonać i wykonamy, bo przecież tu chodzi o honor górnika”.

Jeszcze kilka dni przed nas od chwili ogłoszenia wyników osiągniętych przez Leona Proksa i Marcelę. Na pewno będzie to chwila ich triumfu. W pierwszych 10 dniach tego miesiąca walczyli ciężko o podniesienie swych wyników. Potem nabrali rozmachu i 14 grudnia mieli już 256% normy!

Jeszcze więc jeden wysiłek — zwiększenie wydobywania o 4% i cel będzie osiągnięty. Podobne zobowiązania podjęli w kopalni „Bierut” górnicy Władysław Pytel na filarze — 125%, tow. Stanisław Gębka — 200% normy na chodniku.

Zaciepła walka o zwycięstwo toczy się pomiędzy dwoma innymi zespołami chodnikowymi. WŁADYSŁAW PROKSA i LUDWIK GŁOWACKI, jako brygada zespołowa, zobowiązała się wykonać 250% normy. Przewyższyli ich wynik chcą górnicy WIKTOR CIUPEK i ANTONI FITAL. Postanowili oni wykonać 252% normy. Cała kopalnia śledzi z zainteresowaniem przebieg rywalizacji. Zespół Ciupka „dogania” Władysława Proksę. Ale nie jest to tak łatwo zwyciężyć tego mistrza pracy górniczej, 14 bm., kiedy po raz dru-

gi obliczano postępy prac wszystkich górników, którzy podjęli zobowiązania okazało się, że Władysław Froksa przekroczył swe zobowiązanie o 10%. Ciupek pozostał więc nieco w tyle.

Zobowiązania na rocznicę urodzin Stalina poruszyły całą kopalnię. Górnicy interesują się wynikami poszczególnych zespołów i przygotowują się do wielkiego wspólnego wyczynu. W DNIU 20. XII. KOPALNIA „BIERUT” DA „DNIÓWKĘ PRACY STALINOWSKIEJ” TJ. 107% PLANU DZIENNEGO. J. W.

Budowa nowych maszyn

Krakowskie Zakł. Wyrobów Materiałów Elektrycznych święcą dzień urodzin Wodza Proletariatu

Twórczym czynem — tonami produktów ponad plan, budowa nowych maszyn, przyspieszeniem remontów, udoskonaleniem środków produkcji, — dokumentują robotnicy Krakowskich Zakładów Wyrobów Materiałów Elektrycznych uczucie miłości i czci dla Wodza mas pracujących, Przyjaciela Polski, Józefa Stalina. Nie ma działu w KZWM, który by nie podjął zobowiązań. Zobowiązań, mających nie tylko znaczenie gospodarcze, ale przede wszystkim wyrażające myśl polityczną — dążenie do najgłębszego, robotniczego, zaminifestowania czynem o ogromnym przywiązaniu robotników do Wielkiego Józefa Stalina.

W warsztatach Działu Ruchu buduje się nowe maszyny o różnym zastosowaniu w produkcji. Tu robotnicy pokazują, w dniach Zobowiązań Stalinowskich, że maszyny poprzednio sprowadzane z zagranicy, można nie tylko wyprodukować w miejscu, ale nawet montować lepsze, o większej użyteczności.

„Dla uczczenia urodzin Towarzysza Stalina zobowiązaliśmy się skrócić czas wykończenia tej opłatarki o kilka tygodni i oddać ją do produkcji na 1 stycznia” — mówi dumą brygadziści. tow. Maciej Łukasik, wskazując na błyszczące świeżo toczonym metalem części opłatarki i

dodaje: „nasza siedmiuosobowa brygada pragnie jednak przyspieszyć wykończenie jej. Chcemy oddać ją do użytku w dniu urodzin Józefa Stalina, bo zdajemy sobie sprawę, że każda nowa maszyna w produkcji, powiększa siłę ekonomiczną naszego państwa, a tym samym wzmocnia obóz pokoju, któremu przewodzi przecież On, Wielki Stalin”.

Partyjni i bezpartyjni robotnicy KZWM realizują swe zobowiązania z jedną myślą. Dzień 21 Grudnia chcą uczcić po robotniczemu — nowymi osiągnięciami produkcyjnymi, a miarą ma być najwyższa ich użyteczność, wypływająca ze śmiałości myśli i nowatorstwa. Zobowiązania te mówią, że robotnicy włożyli w nie dużo uczucia i serca, że dzień urodzin ich przyjaciela, Józefa Stalina, chcą uczcić godnie.

Tak np. brygada budująca nową opłatarkę, zmniejszyła ilość jej części składowych, licząc w złotych o 175 tysięcy. Zmniejszenie części wyrażone w tej kwocie, nie oddaje jednak istoty osiągnięcia, nie oddaje twórczej myśli, która miała pogłębić zobowiązanie Stalinowskie. Trzeba bowiem uświadomić sobie, że każda śruba mniej w maszynie, robi ją prostszą, doskonalszą, odporniejszą na uszkodzenia i łatwiejszą do naprawy.

Nie jest to odosobnione osiągnięcie. Ślusarz maszynowy, ob. Franciszek Szydłak, stwierdza w rozmowie z nami: „Ja także, jako robotnik, bezpartyjny fachowiec, chcę się przyczynić do uczczenia urodzin Józefa Stalina. Chcę uczcić ją wzmoczoną pracą, dlatego zobowiązałem się wykonać cięgarkę o dwa tygodnie wcześniej, na 1 stycznia”. Ślusarz F. Szydłak chciał początkowo wykonać ją na dzień urodzin Towarzysza Stalina. Ale przyczyna, która spowodowała tę zwłokę, nie jest też błaża, a ściślej — jest nawet twórcza.

„Staram się wykonując zobowiązanie nie tylko montować tę cięgarkę, ale również przystąpiłem do jej ulepszenia. Dlatego też — mówię z ukrytym żalem ob. Szydłak — nie mogłem wykonać jej na 21 grudnia, bo doświadczyłem projektu ulepszenia kołowego do chłodzenia wody, tak, by płyn nie zalewał i nie brudził drutu, a ta poprawka wymaga zmiany rysunku i modelu”.

W innym dziale, tow. Alojzy Chlanda, pokazuje nam piramidkę różnego formatu kółek zębatych. „Dziś jeszcze dorabialiśmy nowe tryby, by używać bardziej zwarty spłot w tej skrzynce — mówi, przykrecając nowy, mały trybek przyniesiony przed chwilą z warsz-

batu — ale nasze zobowiązanie Stalinowskie wykonamy w terminie, — o godz. 15 maszyna zostanie oddana do produkcji”.

Licznik skrzynki wskazuje 1.010 m nawiniętego na bęben, skrzynkę drutu, 1.010 m drutu nawiniętego przez maszynę, która zupełnie zdekompletowana, bez części i opisu, przybyła do fabryki przeszło rok temu; dopiero śmiała i twórcza myśl, powzięta jako zobowiązanie ślusarzy Alojzego Chlanda, Michała Zeńko i Stefana Bodziocha, przywróciła ją do produkcji w przeddzień i dla uczczenia rocznicy urodzin J. Stalina.

Wymienieni towarzysze długo zastanawiali się nad formą uczczenia urodzin Wielkiego Stalina. „Czym mielibyśmy uczcić rocznicę urodzin Towarzysza Stalina? Na podniesienie produkcji jako ślusarze, nie mamy bezpośredniego wpływu, a remonty maszyn, to nasza zwykła, codzienna praca — mówi tow. Chlanda — a my chcieliśmy uczcić rocznicę Jego urodzin czynem niecodziennym i dlatego postanowiliśmy uruchomić nową maszynę, bo to przecież nie to samo, co nawet skomplikowany remont”.

Dużą troskę wykazują robotnicy KZWM o wybranie formy wyrażenia swego przywiązania do przyjaciela Polski, Józefa Stalina. Nie chcą, aby były one „zwykłe”, codzienne. Chcą, by choć w części mogły wyrazić te miłości i przywiązanie, jakim Go darzą.

Tak w dniu 15 grudnia, ślusarz, tow. Błażej Sowicki uruchomił i oddał do użytku niezbędną od kilku lat szybkobieżną opłatarkę, a na dzień 21 grudnia przygotowuje oddanie drugiej równie ważnej dla produkcji maszyny.

Z satysfakcją przypatruje się tow. B. Sowicki pierwszemu wirującemu ruchom 18-„biegów” opłakiarki, którą dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Józefa Stalina uruchomił w dniu 15 grudnia. Nie jeden i nie dwa dni spędził przy jej naprawie. Teraz może powiedzieć: „Ja wiem, że Stalin całe życie poświęcił sprawie poprawy bytu robotników na całym świecie, dlatego postanowiłem uczcić rocznicę Jego urodzin uruchomieniem w szybszym terminie zdekompletowanej maszyny i naprawą do dnia 21 grudnia drugiej, zepsutej”.

Niewiele dni dzieli nas od 21 grudnia, dnia urodzin Wodza mas pracujących, Józefa Stalina. Robotnicy wszystkich zakładów pracy w naszym województwie swoje zobowiązania zamieniają w czyn.

— Tonami ponadplanowej produkcji, budowa nowych maszyn, przyspieszeniem ważnych remontów, zwiększonymi oszczędnościami, — rozwojem form współzawodnictwa, poszerzeniem kół Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, podarunkami i serkami innych, niespotykanych poprzednio form zobowiązań produkcyjnych i społecznych, dają robotnicy wyraz wielkiego ich przywiązania i miłości do Wielkiego Stalina.

Bohaterstwo i mądrość

(O książce J. Stalina: „O Wielkiej Wojnie Narodowej Związku Radzieckiego”)

Książkę tę słusznie nazwano pieśnią nad pieśniami patriotyzmu radzieckiego. Ludzie, którzy przeżyli wojnę z hitleryzmem, nie mogą jej czytać bez najgłębszego wzruszenia.

Już w pierwszych dniach bojów Towarzysz Stalin określił charakter wojny, jaką naród radziecki prowadzi przeciwko najeźdźcom faszystowskim i zadania, jakie Związek Radziecki stawia sobie w tej wojnie.

„Wojny z faszystowskimi Niemcami nie można uważać za zwykłą wojnę. To nie tylko wojna między dwiema armiami. Jest to zarazem wielka wojna całego narodu radzieckiego przeciwko niemieckim wojskom faszystowskim. Celem tej ogólnonarodowej wojny przeciwko clemiętcom faszystowskim jest nie tylko usunięcie niebezpieczeństwa, które zawisło nad naszym krajem, ale i udzielenie pomocy wszystkim narodom Europy, jęczącym w jarzmie niemieckiego faszystwu”.

Tym zadaniem pozostał Związek Radziecki wierny w ciągu całej wojny. 6 listopada 1943 r., kiedy już zarysowały się wyraźne kontury zwycięstwa — Towarzysz Stalin na czoło zadań rządu radzieckiego wysunął następujące zadanie: „Wyzwolić narody europejskie od zaborców faszystowskich i udzielić im pomocy przy odbudowie ich państw narodowych, rozczłonkowanych przez clemiętów faszystowskich. Narody Francji, Belgii, Jugosławii, Czechosłowacji, Polski, Grecji i innych państw, znajdujących się w jarzmie niemieckim, znów muszą być wolne i niezależne”.

Towarzysz Stalin wielokrotnie podkreślał w szczególności, że jednym z celów wojny, prowadzonej przez ZSRR jest przywrócenie wolności Polsce. Na pytanie dziennikarza angielskiego, Ralpha Parkera: „czy Rząd ZSRR życzy sobie silnej i niepodległej Polski po klęsce hitlerowskich Niemiec” — Towarzysz Stalin odpowiedział: „Bez względu na to, czy chcą sobie”.

Przemówienie i rozkazy Towarzysza Stalina ujmują zasadnicze etapy Wielkiej Wojny Narodowej i wyzwolitejskiej. W rozkazie wydanym w lutym 1942 r., w rocznicę utworzenia Armii Radzieckiej, Towarzysz Stalin mógł już stwierdzić, że mimo braku drugiego frontu w Europie, zlikwidowana została przewaga, jaką Niemcy uzyskali w wyniku zaskoczenia Związku Radzieckiego i że obecnie decydującą będą nie poboczne czynniki, lecz czynniki stałe: zwartość zaplecza, moralny duch armii, ilość i jakość dywizji, uzbrojenie armii i organizacyjne zdolności dowódców. Te stałe czynniki dały o sobie znać już w pierwszym okresie wojny.

W 25 rocznicę Rewolucji, 6 listopada 1942 r. Towarzysz Stalin powiedział: „Sądzę, że żaden inny kraj i żadna inna armia nie mogłaby wytrzymać podobnego naporu rozbewstwonionych band niemieckich zbirów faszystowskich i ich sojuszników. Jedynie nasz kraj Radziecki i jedynie nasza Armia Czerwona zdolne są wytrzymać taki napór. I nie tylko wytrzymać, ale nawet go przełamać”.

Nazajutrz po wygłoszeniu tych słów — w rozkazie Ludowego Komisarza Obrony Józefa Stalina z dnia 7 listopada 1942 r. — świat usłyszał znamienne słowa: „Wróg poczuł już na własnej skórze zdolność Armii Czerwonej do oporu. Pozna on jeszcze siłę druzgocących ciosów Armii Czerwonej. W dwadzieścia dni później zaczęła się ofensywa stalingradzka. I oto pierwsze triumfalne rozkazy: zwycięstwo nad Donem, na Północnym Kaukazie, pod Woroneżem, w rejonie Wielkich Łuków, na południe od jeziora Ładozkiego — to w styczniu 1943 roku; — a 2 lutego 1943 roku — rozkaz do marszałka Woronowa i generała pułkownika Rokossowskiego: „Winszuję Wam oraz Wojskom Frontu Dońskiego pomyślnego zakończenia działań wojennych, związanych z likwidacją otoczonych pod Stalingradem wojsk nieprzyjacielskich”.

Nastąpiła całkowita zmiana stosunku sił na froncie radziecko-niemieckim. Siły napastnika kurczą się — Związek Radziecki pod wodzą Józefa Stalina rozwija swe rezerwy i staje się coraz silniejszy. Lawina ognia spada na głowy najeźdźców, a w rozkazie Naczelnego Wodza z 1 maja 1943 roku świat po raz pierwszy usłyszał słowa: b e z w a r u n k o w a k a p i t u l a c j a . „Czyż nie jest jasne — pyta Towarzysz Stalin — że tylko całkowite rozгромienie armii hitlerowskich i bezwarunkowa kapitulacja Niemiec hitlerowskich może dać Europie pokój”.

Siła uderzeniowa armii radzieckich staje się coraz większa. Sława zwycięstw radzieckich rozlega się coraz szerszym echem na świecie, podnosząc serca ludzi pracy i zwiastując im bliższe wyzwolenie. — Pora podsumować wyniki nader ludzkich wysiłków narodu radzieckiego. Pora uogólnić doświadczenia wojny. Towarzysz Stalin, uogólniając te doświadczenia — wydobyciwa na jaw to co najistotniejsze: zwycięstwa ZSRR są wraz z wysiłkami ustroju socjalistycznego nad kapitalizmem, „Doświadczenia radzieckie uczą — pisze Towarzysz Stalin, że ustroj radziecki okazał się nie tylko najlepszą formą organizacji gospodarczego i kulturalnego rozwoju w latach budownictwa pokojowego, lecz również najlepszą formą mobilizacji wszystkich sił narodu przeciwko wrogowi w okresie wojny”.

„Ustroj socjalistyczny, zrodzony przez Rewolucję Październikową, obdarzył nasz naród i naszą armię wielką nieprzewidywaną siłą”.

Słowa Towarzysza Stalina prowadzą naród radziecki do wciąż nowych zwycięstw. Źródłem tych zwycięstw na froncie i w zapleczu jest „plomienny i żyłodajny patriotyzm radziecki”. Kierowniczą i organizującą siłą tych zwycięstw jest partia bolszewicka.

Praca Józefa Stalina „O Wielkiej Wojnie Narodowej Związku Radzieckiego” uczy jak doszło do wspólnego zwycięstwa ZSRR nad imperializmem i uczy ludzi pracy w jakiej epoce zorganizować siły postępu i pokoju, aby osiągnąć zwycięstwo nad imperialistami i podlegaćym do nowej wojny.

J. K.

Kobiety woj. krakowskiego w hołdzie Józefowi Stalinowi

Zbliżająca się rocznica urodzin Wodza mas pracujących Tow. Stalina znalazła żywy i serdeczny oddźwięk w sercach milionów kobiet polskich. Również i kobiety województwa krakowskiego zorganizowane w Lidze Kobiet dają tysiące dowodów, czci, hołdu, wdzięczności i miłości dla Józefa Stalina. Nieprzerwana fala płyną meldunki, zobowiązania i listy do Zarządu Woj. Ligi Kobiet w Krakowie. Ponad 90 tys. kobiet z 1300 kół Ligi Kobiet zaminifestowało na wiecach i zebraniach swą głęboką czesć dla Generalissimusa Stalina i przyjaźń dla Związku Radzieckiego.

KOBIETY POWIATU MIECHOWSKIEGO W LIŚCIE DO NAUCZYCIELA I WODZA KLASY ROBOTNICZEJ PISZA: „W 70 rocznicę urodzin przyrzekamy Ci, Wielki Wodzu Światowego Obozu Pokoju, Demokracji i Socjalizmu, że w zmaganiach między postępowym i wstępnictwem będziemy walczyć nieugięcie stojąc na straży pokoju i wolności narodów”.

W dniu Twoich urodzin, kiedy narody Związku Radzieckiego wraz z masami robotniczymi całego świata będą okazywać Ci swą wdzięczność za to, że Swój siły, Swój genialny rozum oddałeś sprawie proletariackiej i my kobiety polskie zorganizowane w Lidze Kobiet śpieszmy wyrazić Ci swe najszersze i głębokie przywiązanie.

Dla przyspieszenia budowy Polski Socjalistycznej podjęliśmy zobowiązanie, że do dnia 21 grudnia otworzymy świetlice, aby szerzyć kulturę i oświatę wśród kobiet.

Dzień Twoich urodzin postanowiliśmy uczcić uroczystą akademią. Życzymy Ci długich lat życia i pełni sił nasz ukończony, WIELKI WODZU STALINIE!

CZŁONKINIE LIGI KOBIET W WIELICZCE PISZA:

„W dniu Twoich urodzin, Wodzu mas pracujących, kobiety pracujące w salinach wielkich ślą Ci wyrazy czci i wielkiego szacunku jako twórcy niezwykłej idei braterstwa ludów, realizatora wielkiego dzieła wyzwolenia narodu polskiego spod jarzma hitlerowskiego oraz obrońcy praw uciskanej przez długie wieki kobiety”.

OTO W JAK PROSTYCH A Z GŁĘBI SERCA PŁYNAJĄCYCH SŁOWACH PISZE DO JÓZEFA STALINA ROBOTNICZA ŻUPY SOLNEJ W WIELICZCE:

WIELKI WODZU TOWARZYSZU STALINIE! Ja prosta robotnica polska pragnę, Drogi i Kochany nasz Wodzu Tow. Stalinie, wyrazić swą wdzięczność za wszystko co uczyniłeś dla narodu polskiego. Zdałem sobie sprawę do kładnie, że gdyby nie Armia Radziecka, która wyzwoliła nas z okrutnych kajdan, to dzisiaj byłibyśmy w niewoli hitlerowskiej lub w mocy kapitalistycznych wyzyskiwaczy.

W tę wielką rocznicę dołączam swe skromne życzenia i zobowiązuje się do zwiększenia wydajności pracy, aby dołączyć jak miliony kobiet polskich, cegiełkę do budowy socjalizmu w naszym kraju.

Moja czesć i hołd dla Was, Towarzyszu Stalinie, jest ponad wszystko”.

Wiktorja Baniowa robotnica Żupy Solnej w Wieliczce

Grudzień

17

Sobota

Dr Kazimierz Pasenkiewicz

wojewoda krakowski

Współpraca ze Związkami Zawodowymi

— to przyspieszenie marszu ku socjalizmowi

W należywym realizowaniu szeregu podstawowych zadań administracji ogólnej, w kontrolowaniu właściwego funkcjonowania aparatu dystrybuującego lub planującego, duża rola przypada Związkowi Zawodowemu. Członkowie Związków biorą stały udział w licznych komisjach, do których kompetencji została przekazana znaczna część czynności dyspozycyjnych poszczególnych wydziałów i referatów. Możemy więc mówić o stałej codziennej współpracy Związków Zawodowych z administracją ogólną, o ścisłym wzajemnym oddziaływaniu i o wspólnych osiągnięciach. Okres minionych pięciu lat świadczy, że współpraca na terenie województwa krakowskiego dała wyjątkowo pozytywne rezultaty.

Współdziałanie to w pierwszych latach niepodległości spowodowało pierwszy wyłom w biurokratycznym nastawieniu i metodach pracy, którymi przejąłby był urząd w okresie swego powstania. Robotnicy, przedstawiciele Związków Zawodowych, wnieśli nowe życie, nowe podstawy decyzji oparte na kryteriach walki klasowej, wnieśli realność celów i konkretne metody pracy.

Z wyżej wspomnianych komisji, ideologia nowych czasów, ideologia Polskiej Ludowej, budującej w szybkim tempie socjalizm, przenikała do całości administracji, do pokoi kierowników i referentów, stając się trwałym osiągnięciem urzędów.

Praca wykonana na tych komisjach była olbrzymia. Nie tylko w dziedzinie produkcyjnej pracy w fabrykach zdobywali sobie robotnicy tytuły przodowników i racjonalizatorów, ale to samo racjonalizatorskie znaczenie miała praca w komisjach, których byli członkami.

Znaczna była ilość problemów omawianych w komisjach. Przerobienie ich wymagało wielu godzin wyteżonej pracy.

Nasi towarzysze i koleżdy robotnicy byli dla nas przykładem punktualności, sumiennego traktowania swych obowiązków i poczucia odpowiedzialności. Niejednemu nauczycielowi pracownicy od robotników, niejedno zawdzięczała im w swej pracy.

Rola Związków Zawodowych w funkcjonowaniu aparatu ad ministracji sprawadza się nie tylko do strony politycznej zagadnień i do metody polepszenia stylu pracy, ale również do konkretnych wyników.

Spoglądając wstecz widzimy, że konkretne rezultaty współdziałania były bardzo duże, zarówno w zakresie zaopatrzenia, dystrybucji, jak i polepszenia warunków bytu w miastach, polepszenia się warunków mieszkaniowych mas pracujących, usprawnienia komunikacji i transportu, podnoszenia się poziomu kultury i oświaty.

Dzięki tej współpracy przebiegł ciężki pod względem aprowizacyjnym okres roku 1946 i częściowo 1947, osiągając coraz lepsze rezultaty zarówno w zaopatrzeniu jak i w coraz sprawniejszej dystrybucji. Rezultaty te zawdzięczamy pełnemu udziałowi Związków Zawodowych w naradach i decyzjach Komisji Usprawnienia Zaopatrzenia, w Komisjach Cennikowych, oraz naradach aktywno gospodarczych.

Jednym z podstawowych problemów obecnego okresu, okresu szybkiego uprzemysłowienia województwa, jest problem lokalowy i mieszkaniowy. Na tym odcinku aparat administracji współpracuje ze Związkami Zawodowymi w Wojewódzkiej Komisji Lokalowej, w Komisjach FGM w Wydziałach Wojewódzkich i Powiatowych.

Pełny jest udział Związków Zawodowych w planowaniu nalezowego rozmieszczenia ludności, a więc w sprawach przesiedlenia, w sprawach zatrudnienia wolnych sił i najlepszego ich wykorzystania.

Wybitny jest udział Związków Zawodowych w działalności Społecznego Funduszu Odbudowy Stołicy w Komisji Funduszu Budowy Szkół, w Komiteciech Radlofonizacji.

Osobno należy podkreślić opiekę, jaką otaczają Związki Zawodowe młodzież akademicką. Jednym z jej przejawów są liczne stypendia wypłacane przez poszczególne związki i zakłady pracy.

W podniesieniu sprawności działania urzędów administracji ogólnej, Związki Zawodowe nie szczędzą sił, aby zmienić styl pracy naszej, aby ją unowocześnić i przepoić należytym zrozumieniem celów, które przyswiecają całemu narodowi w przyspieszeniu marszu do socjalizmu.

Dlatego też oceniając rolę Związków Zawodowych w naszych osiągnięciach powinniśmy stwierdzić, że na terenie województwa krakowskiego była i jest ona wybitnie twórcza i aktywna.

DR K. PASENKIEWICZ

Wzorcowy sklep

Pracownicy Centrali Handlowej Przemysłu Odzieżowego Hurtownia Rejonowa w Krakowie wykonała roczny plan już 17 listopada. W najbliższą niedzielę 18 bm. sklepy Centrali w Krakowie, Olkuszu, Jaworznie, Tarnowie Nowym Sączu i Białej czynne będą od 9—19 bez przerwy.

Jednocześnie, jako realizacja zobowiązań, powziętych dla uczczenia 70 rocznicy urodzin J. Stałma, Centrala uruchomiła w sorowcu, doskonale zaopatrzone sklepy z konfekcją przy ul. Stradom 10 w Krakowie.

W dniu wczorajszym otwarto w Krakowie przy ul. Piłarskiej pierwszy detaliczny sklep Księgarni Technicznej Naczelnej Organizacji Technicznej. Będzie on placówką dostarczającą książek technicznych dla świata nauki, techniki i przemysłu.

Dziś rozpoczyna się II Wojewódzka Konferencja Zw. Zawodowych

Dziś 17 bm rozpoczyna się II Wojewódzka Konferencja Delegatów Związków Zawodowych w Krakowie. W Konferencji uczestniczyć będzie 154 delegatów, reprezentujących około 360.000 członków związków zawodowych woj. krakowskiego. W pierwszym dniu obrad referat wygłosi wiceprzewodniczący Centralnej Rady Zw. Zawodowych poseł Cwik, po czym sprawozdanie złoży ustępująca władza Okręgowej Rady Zw. Zaw. w Krakowie. Obrady trwać będą dwa dni i zakończą się wyborami nowych władz.

O postulatach na Konferencję mówi przodownik tow. K. Palczewski

Na rozpoczynającej się dziś II Wojewódzkiej Konferencji Związków Zawodowych przedstawiciele poszczególnych związków wystąpią z postulatami, których realizacja przyczyni się do usprawnienia pracy ORZZ. — W związku z tym zamieszczamy poniżej wypowiedź tow. Kazimierza Palczewskiego, przodownika pracy Parowozowni Kraków—Płaszów, odznaczonego za pomysły racjonalizatorskie orderem „Sztandaru Pracy” II klasy.

Odbiór paczek dla świata pracy

Zgłoszone w terminie zamówienia na paczki dla świata pracy w Państwowej Centrali Handlowej w Krakowie, będą realizowane w następujący sposób:

Zakłady Produkcyjne i Związki Zawodowe, które zgłosiły zamówienia na paczki w ilości ponad 200 sztuk, otrzymają paczki wykonane przez pracowników Państwowej Centrali Handlowej, w godzinach poszuszbowych, pracujących do uczczenia 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stałma.

Wszyscy inni, którzy zgłosili zapotrzebowanie na paczki w ilości poniżej 200 sztuk, otrzymają pełną zawartość towaru wraz torebkami, celem zapakowania we własnym zakresie.

Odbiór paczek i towaru nastąpi z magazynu Hurtowni Spożywczo-Przemysłowej P. C. H. przy ul. Zbożowej 4, po uprzednim zgłoszeniu w punkcie sprzedaży Hurtowni Spożywczo-Przemysłowej P. C. H., Rynek Główny 44, Dział Wyżywienia Zbiorowego.

Zgłaszający się po odbiór z upoważnieniem wystawionym przez Radę Zakładową, względnie Dyrekcję odpowiedniego zakładu, otrzymają fakturę, na podstawie której kwotę poniżej 30.000 zł, wpłacą w kasie Hurtowni Spożywczo-Przemysłowej na miejscu, kwotę zaś ponad 30.000 zł wpłacą przelewem w Narodowym Banku Polskim, Oddział w Krakowie, na konto Nr. 233 Hurtowni Spożywczo-Przemysłowej P. C. H.

Zgłaszanie załatwienia formalności wpłaty: od dnia 20 do 22 grudnia br., wydawanie towaru i paczek w magazynie Hurtowni Spożywczo-Przemysłowej P. C. H., ul. Zbożowa 4, w czasie od dnia 21 do 23 grudnia br.

„Nasza Parowozownia jest jednym z wielu przykładów, mówiących o wielkim znaczeniu współzawodnicstwa. Podczas gdy początkowo robiliśmy dwie średnie naprawy parowozów miesięcznie, to obecnie, dzięki nowemu podejściu do pracy, wykonujemy 6—7 napraw. I są jeszcze możliwości zwiększenia wydajności. Na przykład: pewne części dorabiamy sami, a zyskalibyśmy wiele roboczogodzin, gdyby przysłano nam półfabrykaty — rury, z których sporządzamy pochwy do parowozów.

I jeszcze jedno. Przy naprawach trałamy na pewne usterek, które można by usunąć w drodze wymiany doświadczeń między robotnikami produkującymi i nami, robotnikami remontowymi. Inicjatywa zorganizowania takich wspólnych narad wytwórczych winna być zadaniem Związków Zawodowych. Sądzę, że tero rozdaju postulatów nabierają szczególnego znaczenia w obliczu Wojewódzkiej Konferencji Związków Zawodowych”.

Dziś! Dziś!
WIELKI BAL
R. S. W. „PRASA”

TEATRY:

Teatr im J. Słowackiego, — godz. 19: „Moralność pani Dulskiej”.
Teatr Stary (duża sala), godz. 19: „Glupi Jakub” (mała sala) nieczynny.
Teatr „Grotteska”, godz. 17 i 19:30: „Cyryl Tarabumba”.
Państwowy Teatr Młodego Widza, godz. 17: „Przyjaciele”.
Teatr Rapsodyczny, — godz. 19: „Beniowski”.
Teatr Kolejarski (Bocheńska 7), — godz. 19: „Wesele Fonia”.

KINA:

Apollo: „Skarb”, godz. 15.45, 18, 20.15.
Gdańsk: „Złoty klucz”, — godz. 15.30, 17.30, 19.30.
Szułka: „Bokserzy” godz. 16, 18, 20.
Świt: „Spotkanie nad Łabą” — godz. 16, 18, 20.
Uciecha: „Życie dla nauki”, — godz. 15.45, 18, 20.15.
Wanda: „Sąd honorowy”, — godz. 16, 18, 20.
Warszawa: „Sumienie”, — godz. 16, 18, 20.
Wołność: „Powrót do domu” — godz. 16, 18, 20.
Kino Aktualności Najnowsza Kronika Filmowa: „Za grzebiem Sajeńskim”, „Koronkarstwo”, „Zwienogrod”. Godz. 12, 13, 14.

KOMUNIKATY

MIEDZYZWIĄZKOWY KLUB ROBOTNICZY (pl. Szczepański 3) — godz. 19: W ramach II Wojewódzkiej Konferencji ORZZ, tow. Lisowski wygłosi pogadankę pt.: „Walka o pokój i jedność klasowego ruchu zawodowego”. Godz. 19.15: Rada Kultury Fizycznej i Sportu przy ORZZ organizuje popisy gimnastyczne i artystyczne. Zespół świetlicowy Zupy Sólnej Wieliczka wystąpi z koncertem i montażem scenicznym Czechowa. W programach reportaż o przebiegu Konferencji. Godz. 20.30: Kwartet Sekcji Zrywego Słowa: „Wyjści z dzieł J. Stałma”.
ZWIEDZANIE KLEPARZA i jego zabytków organizuje Polskie Towarzystwo Krajowawcze w niedzielę, dnia 18 bm. Zbiórka uczestników o godz. 11.15 pod Barbakanem.

ZAWIADOMIENIE

DYREKCJA OKRĘGU POCZT I TELEGRAFÓW W KRAKOWIE zawiadamia

ze wyłączenie prawo akwizycji ogłoszeń dla nowego SPISU TELEFONÓW NA ROK 1950

posłała Biuro Reklam i Ogłoszeń RSW „PRASA” ODDZIAŁ W KRAKOWIE ul. Starowiślna 4, telefon 535-60

We wszystkich sprawach ogłoszeniowych dot. w/w Spisu należy zatem zwracać się bezpośrednio tylko na adres wspomnianego Biura.

C. H. M. B.

Centrala Handlowa Materiałów Budowlanych Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione

Ekspozytura Rejonowa w Krakowie ul. Stalina 1, tel. 571-61, 536-53

zawiadamia, że w czasie

od dnia 27 do 31 grudnia 1949 roku

Biura i Składnice:

przy ul. Grzegorzeckiej 75, Zabłocie 2 i Prandoty 6

będą nieczynne z powodu inwentaryzacji. Jednocześnie podajemy do wiadomości, że wszelkie wydane przez nas asygnaty, niezrealizowane do dnia 20 grudnia 1949 r. — tracą swą ważność i tym samym zostają anulowane

Centrala Handlowa Przemysłu Odzieżowego

HURTOWNIA REJONOWA W KRAKOWIE

zawiadamia, że w niedzielę dn. 18 bm. uruchamia w Krakowie trzecią placówkę handlu detalicznego

SKLEP ODZIEŻOWY Nr 2 przy ul. STRADOM 10

Na składzie bogaty asortyment konfekcji damskiej, — męskiej i dziecięcej — oraz bielizny w wielkim wyborze 918-K

KONKURS

Dyrekcja Państw. Filharmonii Śląskiej ogłasza konkurs NA MUZYKÓW grających na nast. instrumentach:

Skrzypce
Altówki
Wiolentki
Kontrabas
Porkusja

Konkurs odbędzie się 29 grudnia 1949 o godz. 13 w gmachu Filharmonii Śląskiej w Katowicach, ul. Sokolska 2. Termin składania podań upływa dnia 27. XII. 1949 r.

Przewidziane uposażenie w/g stawek stosowanych w Filharmoniach.

KOMUNIKAT

WYDZIAŁ KOLPORTAŻU RSW „PRASA” ODDZ. W KRAKOWIE zawiadamia

wszystkich sekretarzy i kolporterów org. part. oraz indywidualnych prenumeratorów prasy partyjnej, że do dnia 25 grudnia 1949 r. należy wpłacić prenumeratę za m-c styczeń 1950 r.

gdyż prasa partyjna w prenumeracie będzie dostarczana w styczniu 1950 r. wyłącznie za przedpłatą. Wpłaty przyjmują:

Rozdzielnia R. S. W. „PRASA” w Krakowie, ul. Wiślna 4. — Instruktorzy kolportażu RSW „Prasa” przy Komiteciech Dzielnicowych w Krakowie — oraz wszystkie Rozdzielnie Powiatowe na terenie województwa Krakowskiego.

RSW „PRASA” — ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI W KRAKOWIE

440-b

Ogłaszajcie się w „Gazecie Krakowskiej”

Kupno

SPRZEDAM maszynę Hoczarkę do etykiet. Wiadomość: Wrocław, Odrzańska 30. — Grawer. 433-g

Zguby

ZGUBIONO legitymację ZZ. Prac. Budowl. Kraków Nr. 155662 Schindler Zbigniew. 439-g

ZGUBIONO legitymację ZZ. Budowl. Kraków Nr. 151107. Biłski Roman. 438-g

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową wydaną RKU — Wadowice Gabrys Józef, Budzów. 423-g

DYREKCJA ŚLĄSKIEGO SANATORIUM DLA DZIECI im. W. Pstrawskiego w RABCE-ZDROJU (dawnej PCK)

przyjmie: 2-ch PALACZYKÓW dyplom. 1 ELEKTROMONTERA 1-go INSTALATORA WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEGO

Warunki pracy w/g stawek Ministerstwa Zdrowia. Podania wraz z życiorysem kierować pod wyżej podanym adresem. 915-K

Dzisiejsze Imprezy Artystyczne Krakowa:

Państwowy Teatr im. J. Słowackiego „MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ” godz. 19

Państwowy Stary Teatr „GLUPI JAKUB”

godz. 19 864-K

Państwowy Teatr Młodego Widza Karmelicka 4. Tel. 554-85

godz. 17

„PRZYJACIELE”

A. Uspienickiego (Zyli Tri Druga) Doskonała komedia z życia lotników Bilety do nabycia w kasie teatru od 10 do 13 i od godz. 15. 865-K

Teatr Łalki i Aktora „Grotteska” ul. Św. Jana 6. Tel. 560-19 codziennie dwa przedstawienia (oprócz piątków) nowego wspaniałego widowiska marionetkowego

CYRIL TARABUMBA tekst Gwidona Miklaszewskiego godz. 17 widowisko skrócone dla dzieci godz. 19.30 widowisko z pełnym tekstem dla dorosłych Kasa czynna codziennie od godziny 11—13 i od 19.30. 866-K

Państwowy Teatr Rapsodyczny Kraków, ul. Warszawska 5. Tel. 200-24

dziś po raz 41

Juliusza Słowackiego „BENIOWSKI” Przedsprzedaż biletów do godz. 17 w „Orbisie”, Rynek Główny 41 707-K